

Kārlis Šules Neapzināti zīmējumi

Saturs

Ievads	1
Novietojums uz papīra	3
Krāsas	3
Spiediens	3
Atkārtošana	4
Punkti	4
Līnijas	4
Geometriskas figūras	5
Simboli	6
Dažādi	11
Ārēji iespaidi	12
Zīmētāju tipi	12
Labums	13
Nobeigums	13
Vēres	13

Ievads

Jebkas, ko zīmējam, darot kaut ko citu – sākot ar sīku ziedīņu uz lapas stūra un beidzot ar milzīgu mākslas darbu, kas tapis telefona sarunas laikā – tie visi ir neapzināti zīmējumi. Galvenā īpašība – mēs tos zīmējam nedomājot, spontāni, impulsīvi. Uzmanīgi klausoties, roka pati tiecas kaut ko vilkt, švīkāt, punktēt. Vēlāk varam tikai pabrīnīties, cik mūsu roka ir mākslinieciska.

Apzināti zīmētie zīmējumi ir tie, kurus zīmējam ar nodomu, koncentrējoties uz tiem un apzinoties, ko darām. Tie stāsta par mūsu attieksmi, interesēm, garastāvokli, radošumu, iztēli un rūpju objektiem. Tie dod labu ieskatu psiholoģiskajā stāvoklī pat tad, kad to grūti izteikt vārdos. Vārdi bieži ir mānīgi. Bieži vien tie, kas sakās esam labojušies, zīmējumos parāda pretēju ainu. Mazi bērni, kas vēl nemāk labi izteikties un rakstīt, zīmējumos parāda savu raksturu.

Neapzināti zīmētie zīmējumi ir tie, kurus zīmējam, kad mūsu prāts ir nodarbināts ar kaut ko citu, tajā pašā laikā roka spēlējas ar rakstāmo. Šie zīmējumi dod ieskatu zemapziņā, kas bieži palīdz, ja esam nepārliecināti, samulsuši, dūsmīgi vai uztraukušies, bet nevaram saprast, ko tieši jūtam.

Tā kā šie zīmējumi top nedomājot, koncentrējoties uz kaut ko citu, tie spēj daudz ko pastāstīt, līdzīgi, kā freidiskās kļūmes un ķermeņa valoda, kam mēs apzināti pievēršam maz uzmanības.

Telefona sarunas un sapulces mēdz būt garlaicīgas un, tā kā daudzi cilvēki necieš sēdēšanu dīkā, viņi ņem rakstāmo un sāk darboties. Cilvēks kļūst saspringts un neapmierināts, ja trūkst laika un nav iespējas izteikties, tādēļ zīmēšana kļūst par līdzekli nervozuma mazināšanai. Jo lielāks stress, jo lielāka vajadzība zīmēt. Darbošanās ar rakstāmo ir kā drošības vārsts, kas izlaiž stresu patīkamā un radošā veidā.

Bezrūpīga zīmēšana (*doodles* – angļu val., *каракули, закорючки* – krievu val.) ir definēta kā "neapzināta kricelēšana un zīmēšana, dīkdienīga spēlēšanās un improvizācija". Svarīgs ir vārds "spēlēšanās", jo, kā mēs zinām, spēle bērniem palīdz tikt galā ar grūtām situācijām. Piemēram, spēlējot ārstu, bērns samazina satraukumu, kas saistīts ar slimību.

Kad mēs automātiski kaut ko darām, mēs pieķeram sevi domājot par kaut ko citu. Svarīgākas rūpes iznāk prickšplānā un, pirms mēs to pamanām, tās attēlojas uz papīra neapzinātu zīmējumu veidā.

Zīmējumi parāda, kur mūsu prāts aizklīst, plānojot pasākumu, raizējoties par naudu, sapņojot par mīļāko vai brīvdienām. Šķietami nevērīgā izklaide var palīdzēt atrisināt grūtības.

Neapzinātie zīmējumi ir kā kartes fragmenti, kas parāda, kā strādā mūsu prāts.

Nedaudz statistikas, kas var dot ieskatu zīmēšanas iemeslos:

- Cilvēki ar mākslinieciskām spējām vai vismaz ar uzskatu, kā tādas viņiem piemīt, zīmē daudz biežāk nekā tie, kas saka, ka nespēj novilkēt nevienu taisnu līniju.
- Bērni, kas zīmē skolas burtnīcās, parasti mācās slikti, garlaikojas un nevēlas mācīties un biežāk izdara pārkāpumus nekā tie bērni, kas nezīmē savās burtnīcās. Ja skolnieks zīmē tikai kādā vienā priekšmetā, viņam tas nepatīk un sekmes parasti ir vājas.
- Starp bērniem, kas zīmē skolas burtnīcās, daudz biežāk ir tādi, kam ir grūtības ar izrunu, rakstību un mācīšanos kopumā. Viņš par to neraizējas, kamēr zīmē un ir brīvi sevi izpaust tā, kā pašiem patīk.
- Pieaugušie, kam ir ļoti laba izglītība, zīmē vismazāk. Iespējams, tas ir tādēļ, ka viņi spēj labāk izteikties vārdos nekā zīmējumos.
- Radoši cilvēki, kas nodarbojas ar gleznošanu, tēlniecību, dzeju, fotografēšanu, dizainu, inženieriju, konstruēšanu, mehāniku un modi, zīmē biežāk nekā tie, kas aizņemti ar strukturētu dabu kā finanses, grāmatvedība, darbs ar datoru u.c.

Interesanti, ka mēs visi vairumā gadījumu zīmējam vienu un to pašu – sauli, zvaigznes, kastes, bultas, sirdis, ziedus un viņus. Acīmredzami, tie mums kaut ko nozīmē, tādēļ tie kļuvuši par simboliem, kas parāda mūsu tieksmes, vajadzības un sajūtas. Katrs, kas zīmē kādu simbolu, parāda, kas viņu motivē un kas viņam ir svarīgs. Nav iespējams pateikt, vai iemesls ir personīgs, taču tas dod norādi, pēc kā cilvēks tajā brīdī ilgojas.

Viens objekts maz ko var pastāstīt. Jo vairāk zīmējumu ir pieejami, jo plašāku un dziļāku ieskatu personībā varam iegūt.

Zīmējumā parādās emocionālais stāvoklis tajā brīdī. Pētot to nedēļu vēlāk, jāņem vērā, ka tā brīža problēma var jau būt atrisināta.

Protams, jāņem vērā, ka zīmējumā var parādīties neseni spilgti iespaidi, piemēram, no redzētas kinofilmas, vai emocijas, ko rada telpā skanošā mūzika, apkārt esošie cilvēki un kopējā noskaņa. Ēdiens uz papīra zīmējas tad, kad cilvēks ietur diētu. Notis parasti zīmē muzikāli cilvēki, kuri tās ir gana daudz rakstījuši apzināti.

Nedomājot uzzīmēti zīmējumi daudz stāsta par zīmētāju. Taču nevajag tos pārvērtēt – psihologi tos neizmanto kā vienīgo diagnostikas instrumentu. Tie var palīdzēt novērtēt situāciju, uzvecināt uz domām vai apstiprināt ar citām metodēm iegūtos rezultātus. Pēc zīmējumiem vien nedrīkst izdarīt asus secinājumus. Taču katrā gadījumā patīkama un ieinteresēta saruna ir garantēta!

Apzināti veidoti zīmējumi ir pavisam cits stāsts un neapzinātu zīmējumu interpretācijai tiešā veidā nepakļaujas.

Zīmējumu izpēte sevī ietver novietojuma novērtēšanu, līniju un punktu īpašību izvērtēšanu un tikai pēc tam pētām, kas ir uzzīmēts un kas tas varētu būt, kādi simboli ir atrodami. Zīmēšanas tehnikas un īpatnības sniedz precīzāku informāciju nekā simbolu interpretācija. Pēdējais bieži vien prasa bagātu iztēli un intuīciju, kas zinātnes aprindās netiek uzskatīts par labo toni. Taču ikdienas lietošanai iztēles trenēšana ir tieši tas, ko vajag, īpaši, ja vēlamies attīstīt radošumu.

Novietojums uz papīra

Sāksim zīmējumu izpēti ar to, kur uz papīra tas novietots, no kuras puses sākts zīmēt, cik daudz objektu uzzīmēti.

Ja cilvēks zīmē pa visu lapu, sākot no centra, tas liecina par to, cik lielu nozīmi cilvēks piešķir savai dzīves lomai. Zīmējumi lapas malās liecina par cilvēku, kas nevēlas izcelties no pūļa. Ja sāk no kreisās puses un zīmē uz labo, rīcībā valda sirds. Ja otrādi – loģika. No lejas uz augšu – ambīcijas.

Centrs – uz sevi orientēts, uzmanību prasošs ekstroverts. Nesatraucas par papīra iznīkošanu. Tāpat var izpaust vajadzību pēc plašas telpas, atbrīvošanos no iespējamiem traucējumiem un savu ideju izvēršanu. Svarīgs privātums.

Lapas **augšmalā** – enerģiska, brīvi domājoša, garīga persona. Vai nu neatrod neko svarīgu, ko pierakstīt, vai arī domā, ka paša idejas ir vērtīgākas par diskutējamo tēmu. Pārliecināts par sevi. Sapņi un tieksme pēc panākumiem. Var būt nepraktisks.

Zīmējumi lapas augšmalā, virsrakstu labajā pusē brīdina, ka zīmētājam ir kas svarīgs sakāms.

Apakšējā mala – praktiskums, drošība, materiālā labklājība. Neuzbāzīgi zīmējumi, kas norāda uz šaubām par sevi vai pat depresiju.

Kreisā mala – pagātne, nostalgija, nožēla. Bažas par nākotni. Nepatika parādīties publiski. Ģimene. Māte. No otras puses – šī lapas mala, kas atdalīta ar līniju vai caurumiem, kas tā prasās tikt izdekorēti, ir sākotnējais lauks zīmējumu tapšanai.

Labā mala – spēcīga vēlme izpaust savas emocijas. Nākotne, apkārtējā pasaule. Tēvs.

Viens pats objekts reprezentē pašu zīmētāju. Fons vai vieta, kur objekts iezīmēts reprezentē pasauli ap viņu. Vairāki objekti var reprezentēt zīmētājam svarīgus cilvēkus, situācijas dažādus aspektus vai savas daļas.

Objekta vai paterna **attiecība** pret brīvo vietu vai fonu norāda uz personas aktivitātes līmeni, svarīgumu, patiku pēc uzmanības, patiku dominēt situācijās un attiecībās. Liels objekts – sabiedrības cilvēks, pārliecināts, vienmēr aizņemts. Mazs objekts – cilvēks vairāk novēro, mazāk piedalās, izhau da personīgo telpu un dod priekšroku klusai dzīvei. Balanss – pārdomāta ņemšana un došana, skaidra domāšana un laba organizētība.

Krāsas

Parasti cilvēks zīmē ar to, kas ir pie rokas. Taču kopumā krāsu izvēlei ir nozīme.

Tumšas krāsas, tumšas ēnas zīmējumiem liecina par sliktu garastāvokli.

Gaišas krāsas – kautrīgums, neizlēmība, liela emocionāla jūtība.

Košas krāsas – dzīvīgums, prieks, mundrums.

Spiediensi

Līnijas var vilkt viegli, pildspalvai praktiski nepieskaroties pie papīra, un var vilkt spicžot no visa spēka, tā veidojot dziļas vagas papīrā un to saplēšot. Harmonija, kā vienmēr, ir pa vidu.

Viegls spiediens norāda uz jūtīgumu vai izmēģinājumu – mākslinieks raizējas par kļūdām.

Vidējs spiediens liecina par sabalansētu un pārliecinātu personību.

Smags spiediens – apņēmība, stingrība, enerģija. Līnijas, kas saplēš papīru, stāsta par agresiju.

Dažāds spiediens liecina par nestabilitāti un biežām garastāvokļa maiņām, nemieru un nepacietību. Iekšējā enerģija kopumā nav noregulēta.

Spiedienu izmanto kā zīmēšanas tehniku, piemēram, ar zīmuli kaut ko ietonējot, – tādā gadījumā līnijas spiedienu pats par sevi neko nenozīmē.

Atkārtošana

Viena zīmējuma vai tā daļas atkārtošanās norāda uz metodiskumu, pacietību, neatlaidību, koncentrēšanās spēju. Atkārtošanās pastiprina to, ko zīmējums stāsta.

Rindās sakārtoti objekti – laba organizētība, metodiska pieeja, patīk kārtība un kontrole.

Nesakārtoti objekti – možs cilvēks, kam patīk brīvība, kas darbojas mirkļa iespaidā un kura uzmanību nepārtraukti novērš blakus lietas.

Haotisks izkārtojums – grūti tikt galā ar dzīvi un iespējams pat mentālas problēmas.

Punkti

Tie liecina par nemierīgu prātu, kas iegrimis dziļās domās, un lielu koncentrēšanās spēju. Punkti stāsta arī par lielu stresu, stabilitātes trūkumu un nesakārtotu personību.

Sakārtoti punktu paterni – tieksme sacensties.

Punktu **paterni** kā aizpildījuma efekts liecina par lielu, pat pārlieku kārtīgumu, pacietību un tieksmi iet grūtāko ceļu.

Ar līnijām savienoti punkti – neapmierinātība, nespēja pabeigt iesākto.

Līnijas

Vertikālas līnijas – vīrišķība.

Horizontālas līnijas – sievišķība.

Taisnas līnijas – vīrišķība, gribasspēks, paškontrolē. Patīk runāt par faktiem.

Garas, taisnas līnijas – ir kaut kas, ko grib iegūt, neskatoties ne uz ko. Garu un taisnu līniju novilkta nav viegli.

Garas, taisnas, pārtrauktas līnijas – ceļā uz mērķi ir sastapta pretestība, taču zīmētājs ir apņēmies panākt savu.

Likas līnijas – sievišķība, elastība, iztēle un emocijas.

Gaisīgas, apaļīgas, ritmiskas līnijas – tieksme aizbēgt no realitātes.

Bezmērķīgas līnijas, paterni no tām – izklaidība, bezmērķīgums, fragmentācija, bez struktūras un mērķa, aizkaitinājums un neapmierinātība.

Ritmiski ornamentī – gribēta, koķeta izklaidība.

Mērķtiecīgas līnijas – bažas.

Īsas līnijas – zīmētājs ir iestrēdzis un izjūt spiedienu.

Īsas, vieglas līnijas – jūtīgums vai vilcināšanās.

Garas, stingri vilktas līnijas – pārliecinātība.

Daudzreiz pārvilkta līnijas – neapmierinātība, apsēstība, cilvēks ir iestrēdzis problēmā.

Krusteniskas līnijas – neapmierinātības un dusmu pilns satraukts prāts, depresija, raizes, problēmas.

Krusteniskas taisnas līnijas, kas veido **režģi** – bezspēcība, sajūta kā esot noķertam slazdā vai būrī. Smakšanas sajūta.

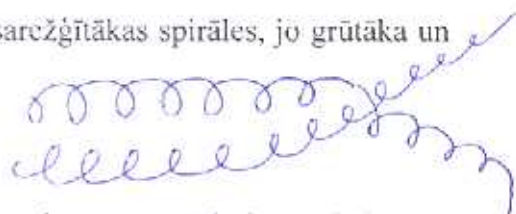
Robainas līnijas – aizvainojums, naidīgums, cinisms.

Spirāles – ieslodzīts prāts ar lielu bezcerīgumu. Jo ciešākas un sarežģītākas spirāles, jo grūtāka un komplicētāka situācija. Nepacietība.

Vītnes ar vijumiem uz augšu – iztēle.

Vītnes ar vijumiem uz leju – aizsardzība, raizes.

Viļņotas līnijas norāda uz muzikalitāti un ritma izjūtu. Kā gari mati runā par vēlmi pēc skaistuma un sievišķības sev vai sirdij tuvam cilvēkam.

Zigzag-veida līnijas ar asiem leņķiem liecina par skarbu pagātņi, tieksmi pēc komforta vai tieksmi atgriezties bērnībā, tā atbrīvojoties no nejaukās ikdienas realitātes. Nepacietība, nepakļaušanās, dusmas, nenovīdība. Iespējams radošs potenciāls, kas prasās ārā un tam jāatrod pieņemams pielietojums.

Sarežģīti raksti – cilvēks neļauj aiziet ne savām ambīcijām, ne saviem iemīļotajiem. Jo sarežģītāks raksts, jo lielāka spēja organizēt un vadīt.

Ģeometriskas figūras

Kopumā ģeometriskas figūras norāda uz racionālu un loģisku domāšanas veidu un prasmi plānot.

Regulāri **paterni** liecina par organizētu un efektīvu prātu.

Trijstūris – virziens, mērķtiecība. Spēcīgs, labi attīstīts prāts. Seksuāla agresija. Uzstājīgums. Pret citiem izturas labi, taču ir savtīgs.

Apgāzts trijstūris – intravertums, aizstāvēšanās. Nepieciešamība pārbaudīt informāciju.

Aplis – vajadzība pēc vienotības un miera. Tieksme visu apvienot un saprast nozīmi. Intuīcija. Paš-aizsardzība. Paļāvīga daba. Neatkarība.

Nepabeigts aplis – kaut arī nav iespējams, zīmētājs cenšas būt elastīgāks un atsaucīgāks.

Daudz apļu – šķiet, ka problēmas var tikt atrisinātas salīdzinoši viegli.

Kvadrāts – formāla, matemātiska, zinātniska kārtība. Kontrole. Praktiskums un smags darbs. Dod priekšroku stabilām un sakārtotām darba metodēm.

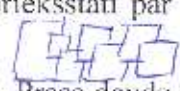

Kvadrāts ar krusteniskām līnijām iekšpusē – spēja efektīvi tikt galā ar dzīves grūtībām, loģiska un praktiska pieeja.

Kvadrāts kvadrāta iekšpusē – tieksme būt noslēpumainam, neizpaust noslēpumus. Neapmierinātība. Nespēja atrisināt priekšā stāvošo problēmu.

Vairāku **kvadrātu** komplekts – zīmētājs opozīciju vērtē zemu. Pamatīgi, praktiski priekšstati par dzīvi.

Ovāls – zīmētājs sagaida absolūtu nekļūdīgumu no pārējiem un pats visu dara perfekti. Prasa daudz no sevis un citiem.

Abstraktas figūras – spriedze, grūtības, nespēja koncentrēties. Parasti zemapziņa savā nodabā zīmē kaut ko tādu, kas nav atpazīstams, tātad abstraktas figūras. Nav vērts pētīt, kas varētu būt uzzīmēts, labāk ir analizēt zīmējuma līnijas, izmēru, spiedienu, brīvo vietu u.c.

Abstraktas figūras ar daudz līnijām un leņķiem – kritiska pieeja dzīvei.

Abstraktas figūras ar līkām līnijām – siltums, atvērtība, pielāgošanās spēja.

Simboli

Acis. Tās parasti zīmē mākslinieki un var norādīt uz neizpaustu talantu. Vēlēšanās būt iekārotam. Zīmētāja dvēseles spogulis. Emocijas acīs parāda, kā zīmētājs tajā brīdī jūtas.

Aizvērtas **acis** – nevēlēšanās palūkoties uz savu iekšējo pasauli.

Ieplestas **acis** – sajūta, ka tiek novērots.

Daudz **acu** – sajūta, ka tiek novērots.

Lielas **acis** – sabiedrības cilvēks.

Ļoti lielas **acis** – piesardzība vai pat paranoja.

 Mazas **acis** – rezervētība.

Smejošas **acis** – prieks un laime.

Acis ar garām skropstām – flirtējoša daba.

Acis ar garām skropstām un biežām uzacīm – seksualitāte.

Acs caur atslēgas caurumu – aizdomas par sava privātuma aizskārumu.

 Atslēga – cilvēks izmisīgi meklē izeju no situācijas.

Augs – draudzība, sociāla atvērtība, jūtīgums, humānisms, silta sirds.

Auto – klejotāja daba, vēlme ceļot vai doties brīvdienās. Arī dzīves maiņa, attiecību maiņa.

Šīks **auto** – tieksme pēc materiālām lietām.

Bulta – ambīcijas un virzība ar agresivitātes pieskaņu. Vēlēšanās ķerties pie darāmā. Tieksme pēc progresā, īpaši, ja bulta zīmēta uz augšu. Mērķis attaisno līdzekļus. Vīrišķība. Dzinējspēks. Noteiktība. Vaļsirdība. Aprēķina cilvēks. Pietrūkst pacietības ilgtermiņā, tādēļ tiecas pēc ātri sasniežamiem mērķiem.

Bulta kopā ar sirdi – Amora bulta.

 Bulta mērķī – seksualitāte.

Ceļš – konkrētā situācija zīmētāju neapmierina. Vēlēšanās aizbēgt no tās.

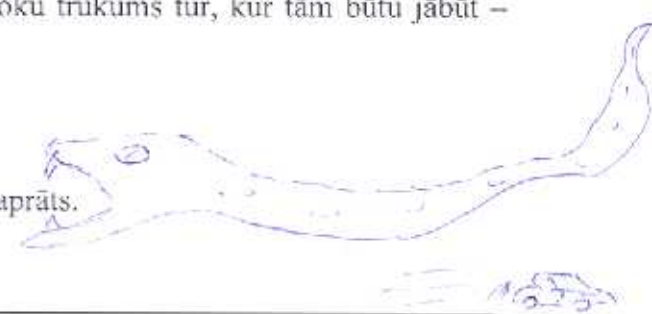
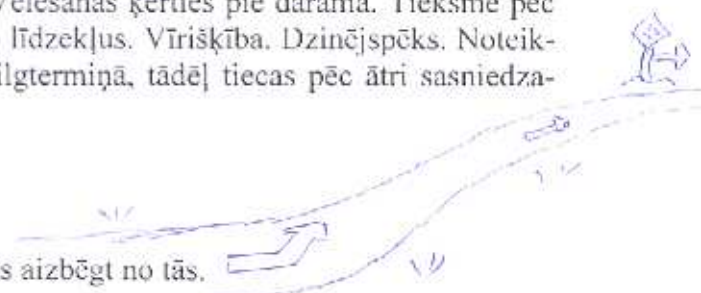
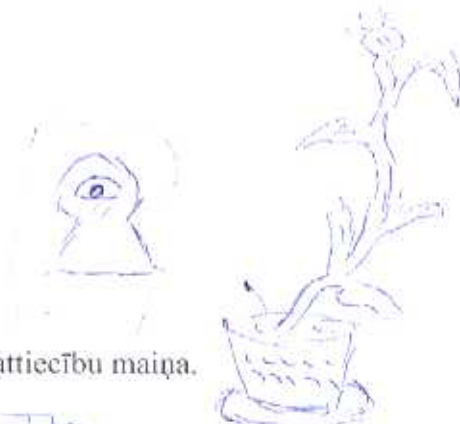
Vienkāršota **cilvēka figūra** no piecām līnijām un rīmbulīša – mākslinieka dotības iesaistītas agrā attīstības stadijā. Bez sejas – neizprotamība, noslēpumainība. Smaidīga seja – sabiedrības cilvēks, darbonis. Mīlošas figūriņas – zīmētājs pats vēlas atrasties tādā situācijā. Figūriņas nogalina viena otru – īpatnēja persona, nenovīdīga, ir noticis kaut kas nepatīkams. Atpazīstami stereotipi (policists, skolotājs, indiānis) – neapmierinātība ar situāciju un vēlme pēc lielāka prieka dzīvē.

Cilvēka figūra – pārāk sarežģīta, lai zīmētu neapzināti, tātad par zemapziņas darbību tiešā veidā nestāsta. Cilvēka figūra profilā – zīmētājam nepatīk savs izskats vai arī neprot labi zīmēt. Bez rokām – nespēj kaut ko izdarīt vai trūkst prasmes kaut ko izdarīt. Bez kājām – nepiederības sajūta, trūkst ģimenes sakņu. Garas rokas – tieksme komunicēt. Roku trūkums tur, kur tām būtu jābūt – ierašanās sevī.

 Cipars – domas aizņemtas ar naudas lietām.

Cipars rāmītī – vispirms domā par drošību.

Čūska – gudrība un seksuāla drošsirdība. Arī ticēš veselais saprāts.

Atslābināta, gara **čūska** – zīmētājs ir atvērts ieteikumiem.

Saritinājusies **čūska** – naidīgums un ietiepība.

Svētku **dekorācijas** – draudzīga, sabiedriska persona, vēlas būt kopā ar lielu skaitu cilvēku. Patīk spontānas radīnieku un draugu pulcēšanās. Ar zīmētāju ir patīkami būt kopā. Ja zīmē vīrietis, viņam ir tieksme bieži mainīt seksa partnerus.

Dzīvnieks – patīk aizstāvēt citus. Mīl dzīvniekus. Jūtīgs, taktisks. Vēlas nomierināt savu prātu. Ja vienmēr un visur zīmē dzīvniekus vien, jāuzdod sev jautājums – kāds dzīvnieks es esmu? ☺ Kāda dzīvniekam tipiska īpašība var būt zīmētāja rakstura problēma.

Agresīvs **dzīvnieks** – uzstājība, varas apziņa, sacensības gars, vēlme uzvarēt.

Jautrs **dzīvnieks** – draiskulība.

Mazs, pasīvs, vājš **dzīvnieks** – maigums, pašpārliecības trūkums, introvertums

Neaizsargāts **dzīvnieks** – viegla ievainojamība, tieksme uzbrukt.

Lēns **dzīvnieks** – gurdums, tieksme vērot, nevis piedalīties.

Dzīvnieks straujā kustībā – tieksme aizbēgt no esošās situācijas.

Ēdiens – patīk ēst, ietur diētu. Arī emocionāls bads. Parasti vienkārša bada sajūta, kas nav īpaši jāanalizē.

Falls – spēcīgs libido, seksualitāte. Nepieciešamība demonstrēt vīrišķību.

Gaismas avots, lampa – pašmotivējoša persona ar skaidru domāšanu un plānošanas prasmēm. Visu laiku pārlūko savas un citu aktivitātes un kritizē tās. Sīkumainība. Lepnums par sasniegto.

Glābšanas riņķis – vajadzība pēc aizsardzības un patvēruma. Vēlme izstāstīt savu bēdu un parādīt uz pleca.

Grāmatas viena uz otras – liels stress. Mazākais satricinājums var izraisīt lielu sprādzienu.

Ierocis – agresivitāte, tieksme sacensties, vajadzība pierādīt savu vīrišķību, seksualitāti.

Jahta – vēlme aizbēgt no ierobežojošiem apstākļiem.

Jautājuma zīme – grūta lēmuma pieņemšana vai šaubas par savu dzīves lomu. Jo lielāka zīme, jo lielāks spiediens izdarīt izvēli.

Kāpnes – ambīcijas un tieksme pēc panākumiem. Jo noteiktāk zīmētas, jo lielāka izlēmība, jo nestabilākas un ļodzīgākas, jo lielāka nedrošība. Jo garākas, jo lielāka pacietība. Spriedze, apšaubāms balanss. Parasti zīmē uz augšu un pa labi. Ja otrādi, nozīme ir cita, diezgan negatīva.

Kāpnes pie sienas – ir šķēršļi un ir līdzekļi to pārvarēšanai.

Karogs – ne pārāk pārliecināts par savu taisnību.

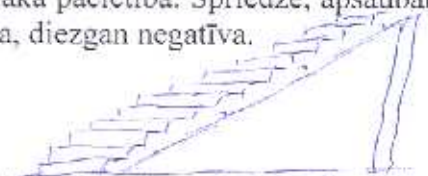
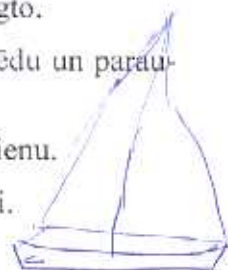
Trīsdimensiju kaste – sakārtots prāts un rūfīnas patika. Metodiska domāšana. Laba telpas izjūta. Tās parasti zīmē izmēģinātāji, intelektuāļi un loģiska prāta cilvēki. Redz pilnu ainu ar visiem aspektiem vai vismaz vēlas, lai tā būtu.

Aizvērtā **kaste** – egocentrisms un tieksme pēc privātuma.

Atvērtā **kaste** – vēlme būt vicsmīlīgam. Arī vēlme aizbēgt no ierobežojošas situācijas.

Kastu grēda – stress. Jo nestabilāks krāvums, jo lielāks stress.

Koks – izaugsme, dzīvīgums, ego, ambīcijas. Veselīgs koks ir liels, spēcīgs, veselīgs, balansēts (stumbra un lapotnes attiecība), pilns un dzīvs.

Koks ar resnu stumbru un lapām – vitalitāte, enerģija, spēcīga vēlēšanās dzīvot.

Koks ar lapām un augļiem – zīmētājs apvieno mīlestību, seksu un bērnus vienā veselā.

Koks bez lapām un saknēm – izolācija, vājas ģimenes saites. Var gadīties, ka cilvēks vienkārši nemāk zīmēt.

Tievs **koks** bez lapām – gars un dzīvotgriba ir novājināti.

Vētras plosīts **koks** – nestabilitāte attiecībās.

Koka zari vai lapas uz augšu – optimisms.

Koka zari vai lapas uz leju – depresija.

Tievi, lūstoši **koka** zari – depresija, zudis cīņas spars.

Apalģis **koks** – patīkams sabiedrisks cilvēks.

Koks ar asumiem – ātri aizvainojama persona.

Zeme ap **koka** saknēm – nervozums, rezervētība, nereālistiska domāšana.

Kukainis – uztraukums. Arī bailes no kukaiņiem.

Ķēde – ierobežotība. Kaut kas neļauj darīt to, ko cilvēks vēlas. Vēlme atbrīvoties. Stresa pazīme.

Saķēdēts cilvēks – liels stress.

Ķeksis – koncentrējas uz darāmo, var neuzticēties citiem. Patīk aizrādīt.

Ķieģeļu siena – ierobežotības sajūta, sevis ieslodzīšana par īstu vai iedomātu pāridarījumu, Neatrisināta vainas sajūta.

Labirints – pazaudētības sajūta, nepārlicinātība par virziena izvēli, mentāla neorganizētība. Vēlme pēc aizsardzības.

Laiva – klejotāja daba, vēlme ceļot vai doties brīvdienās. Arī dzīves maiņa, attiecību maiņa.

Lauva – valdonība.

Lidmašīna – spēcīgas seksuālas tieksmes. Arī dzīves maiņa, attiecību maiņa.

Lietussargs – tieksme palīdzēt savam mīļotajam. Tieksme aizsargāt sevi no nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem.

Baudkāras **lūpas** – neapmierināta iekāre.

Maska – noslēpumainība, grūtības kontaktēties, vainas uzvelšana citiem.

Māja – drošība, familiaritāte, sentimentālisms, mājas cilvēks. Cilvēkam trūkst māju, tiecas to izveidot vai ir aizņemts ar mājas lietām. Gatavs investēt ģimenē. Vajadzība pēc garīga patvēruma, sevis meklējumi. Pārejoša nedrošības sajūta. Jo vairāk detaļu, jo lielāks ideālists.

Māja ar atvērtām durvīm – cilvēks ir laimīgs savās mājās.

Māja ar atvērtiem logiem – atvērtība, nav nekā slēpjama.

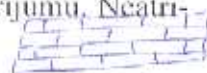
Patīkama, glīta **māja** – cilvēks ir laimīgs savās mājās.

Nesimetriska **māja**, nevīžīgi zīmēta, bez loģiem – nelaimīga mājas dzīve.

Kūpošs **mājas skurstenis** – aicinošs siltums.

Pūkaini **mākoņi** – tieksme pasapņot un būt brīvam. Laime un brīvība.

Vētras **mākoņi** – depresija, nespēja tikt galā ar kaut ko, bezcerība.

Mēbeles, sadzīves iekārtas – emociju un domu pārmēru daudz, tas traucē skaidri un atvērti domāt. Nestabilitāte, nedrošība. Iespējams, zīmētājs atrodas karjeras krustcelēs.

Mēness – ambīcijas.

Monogramma – egoisms.

Notis – mīl mūziku. Ļoti daudz nošu – humora izjūta.

Okeāns – slinks sapņotājs, kas reti realizē tos dzīvē.

Ola – jauna sākuma simbols. Iespējams neatklāts mākslinieka talants. Tieksme iekārtoties un izveidot stabilu un drošu ģimenes līgzdu.

Pogas uz apģērba – kārtība, konservatīvisms, tieksme pieņemtami un patīkami izskatīties.

Pumpurs – draudzība, sociāla atvērtība, jūtīgums, humānisms, silta sirds.

Putns – vēlme aizlidot prom un pamest visu.

Liels vai plēsējputns – aizvainojums. Zīmētājs var gaidīt ilgi, līdz radīsies iespēja atdarīt.

Ritenis, manāmi atšķirīgs no vienkārša apļa – modrība.

Atpakaļ ripojošs ritenis – pārlicka pieķersšanās pagātnes notikumiem.

Uz priekšu ripojošs ritenis – neatkarība.

Robots – sevis aizstāvēšanas trūkums un ikdienas dzīves apnikums.

Salūts – tieksme pēc laimes, slavas, bagātības. Arī sapņainība, no realitātes atrauts domas lidojums.

Saule – skaista bērnība. Arī ambīcijas.

Skaista **seja** – tās parasti zīmē meitenes. Idealizēts pašportrets. Norāda arī uz sabiedrības cilvēku. Mīl cilvēkus, redz pozitīvo viņos un situācijās, optimisms, humānisms, labsirdība, līdzjūtība, empātija, draudzīgums, patīk sociālas aktivitātes un pasākumi. Vajadzība pēc tuvības un līdzdalības. Es-tētisms, jūtīgums, taktiskums.

Neglīta **seja** – nepatika pret cilvēkiem, nejauks raksturs. Aizdomīgums, neuzticība, nepakļāvīgums, pašpārliecības trūkums, nevēlēšanās deleģēt. Nepadodas strādāt grupā. Trūkst dzīves spara. Jūtas aizvainots un piekrāpts. Redz sliktu visā un visos. Nepatīk pats sev. Kritisks. Aizsargājas. Tīccas sagrozīt realitāti, iegūstot negatīvu skatu uz dzīvi.

Komiska **seja** – tieksme atrasties uzmanības centrā. Zīmētājs izsmej kādu, īpaši, ja zīmējumā ir atpazīstamas cilvēka īpatnības.

Seja ar atvērtu muti – patīk runāt, patīk savas balss skaņa.

Seja profilā – introvertuma pazīme. Grūtības attiecībās tagad vai pagātnē.

Vienkārša **seja** – agras bērnības motīvs.

Smaidīga vienkārša **seja** – bezbēdīgums, laba humora izjūta. Viss ir kārtībā.

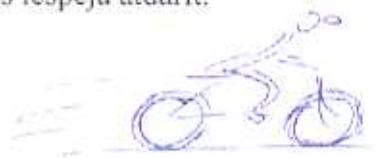
Nopietna vai bēdīga **seja** – sadarbības trūkums. Zīmētājam nepatīk apkārtējo kaprīzes.

Cepure uz **sejas** – paš aizsardzības zīme.

Sejas daļas, kas zīmētas atsevišķi – neapmierināta iekāre.

Sēta – ierobežo raižu cēloni. Sēta ap cilvēka vārdu norāda, ka zīmētājam šis cilvēks nav varējis palīdzēt.

Sirds – mīlestība, romantika. Jo vairāk sirdi ir uzziņēts, jo emocionālāks ir zīmētājs.

Normāla **sirds** – zīmētājs savā pārdomu objektā atrod nedaudz pievilcības.

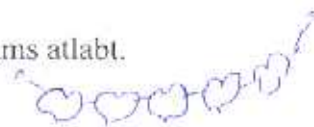
Ar bultu cauršauta **sirds** – persona ļoti patīk, taču zīmētājs nezina, ko darīt tālāk, kā būt.

Ķeburaina vai pārsvītrotā **sirds** – nedrošs par savām jūtām, nepieņem jūtas pret citu personu.

Ar bultu cauršauta **sirds**, asiņu piles zem tās – bēdas, skumjas, nožēla.

Salauzta **sirds** – zīmētājs ir ieguvis emocionālas brūces un viņam nepieciešams atlabt.

Siržu virtene – priecīgs prāts.

Vairākas **sirdis** viena otrā – nepieciešamība pēc lielākas pieķeršanās.

Spēļu kauliņi – meklē atbildes, bet nezina, kurp vērsties. Visticamāk, nav kolēģu vai paziņu, pie kā vērsties. Vienpatis, kas meklē mentoru vai tēvu, pie kā griezties pēc palīdzības kritisku lēmumu pieņemšanā.

Suns – lojalitāte, uzticēšanās, sabiedriskums. Tieksme pēc mīlestības un pieķeršanās.

Svece – seksualitāte.

Spēļu laukumi, **šaha** u.tml. galdiņi, raksti – tieksme sacensties un uzvarēt. Tieksme būt pareizajam, kam vienmēr taisnība. Reizēm izmanto viltības un izmanto pārprotamus norādījumus savā labā. Var labi iekļauties grupā, ja ir mērķis kopā sacensties pret kādu.

Tīkls – sajūta esot noķertam (zīmēts stūrī) vai vēlme ievilināt kādu attiecībās vai darbībā (zīmēts pa vidu). Arī vēlme pēc draugiem, naudas un varas. Jo biežāks tīkls, jo lielāka vēlme. Meklē iespēju paplašināt savu horizontu un attīstīties, parasti grūtākiem un sarežģītākiem līdzekļiem nekā nepieciešams.

Transportlīdzekļi kopumā – vēlme doties prom vai sasniegt mērķi. Jo ātrāks transportlīdzeklis, jo lielāka vēlme. Arī garlaicīgs darbs.

Trauki – Sievišķīga seksualitāte un erotiskas fantāzijas.

Vilciens – darbojas piesardzīgi, taču ar lielu motivāciju nonākt pie mērķa. Arī dzīves maiņa, attiecību maiņa.

Zieds. Maiga daba, mīlestība, bērnišķīga nevainība vai grūtsirdība. Zīmētājs kopj draudzīgas attiecības. Sievišķība, pasivitāte. Tieksme uzplaukt un būt auglīgai.

Zieds ar starveida lapām – domas par dēlu vai sauli.

Rozes **zieds** ar ērkšķiem – nodota mīlestība.

Silizēts **zieds** ar apliti un apaļām ziedlapiņām – jokus mīloša, ar dzīvi apmierināta persona.

Ar stingru spiedienu zīmēts **zieds** – seksualitāte.

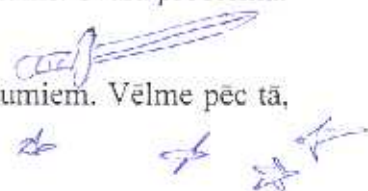
Ar vieglu spiedienu zīmēts **zieds** – zīmētājs vēlas saņemt to, ko sagaida attiecībās.

Ziedu sakārtojums, pušķis – kopības sajūta un ģimenes siltums.

Zilonis – iekšējs spēks, dominance, šķēršļu pārvarēšana. Priecīgums un nerātnums. Svāra problēma.

Zobens – tieksme sacensties.

Zvaigznes – ambīcijas, vēlme pēc paaugstinājuma, spēcīga vēlme pēc panākumiem. Vēlme pēc tā, kas bijis vai šķiet esam atņemts. Optimisms, cerības.

Mazas **zvaigznes** – optimisms.

Asimetriskas **zvaigznes** – pārlieta enerģija.

Daudz zvaigžņu – bezcerīgs romantiķis.

Dažādi

Burtu izkrāsošana parasti liecina tikai par **garlaicību**. Taču var liecināt arī par uztraukumu, pašapziņas trūkumu, spriedzi, impulsivitāti un ticības trūkumu sev. Arī strukturētība un sevis ierobežošana, atteikšanās no piedzīvojumiem un radošuma.

Cilvēki, kas izkrāso un izskaistina avīzrakstu **virsrakstus** un zīmē savus lieliem burtiem, parasti nokļūst vadošā pozīcijā – pārējie skatās uz viņiem un dara tāpat. Apaļīgi burti norāda uz maigu un līdzjūtīgu vadīšanas stilu. Stūraini burti norāda uz nelokāmu vadības stilu. Ēnas liecina par impulsivitāti.

Pasvītrojot kāda cilvēka vārdu ar vienu vai divām līnijām, zīmētājs norāda, ka šī persona viņam ir svarīga. !!

Rāmis ap zīmējumu – zīmētājā cīnās tieksme pēc lielākas brīvības un tieksme pēc aizstāvības un drošības.

Viegls rāmis ap zīmējumu – izmaiņas tiks novērtētas.

Biezs rāmis – zīmētājs jūtas noķerts slazdā.

Atvērta konstrukcija – situācija var tikt viegli atrisināta.

Vārdi, bieži atkārtoti, salasāmi – tie bieži vien atklāj zīmētāja problēmas iemeslu.

Sava vārda izzīmēšana – spēcīgs ego, daudz domā par sevi.

Paraksts – atkārtoti sava vārda zīmējumi liecina par identitātes problēmu. Tikko precējušās sievas tā pierod pie sava jaunā uzvārda.

Apvilkti cilvēka vārds – raizes par viņu.

Skaita vārdus – zaudējis diskusijas pavedicenu, taču vēlas izskatīties it kā būtu lietas kursā. Neciena runātāju un domā, ka tam jābūt labākam. Skaitītie vārdi kaitina. ++ !!

Koriģē izteicienus, labo gramatiku – vēlas vadīt. Kritizē esošos vadītājus un uzskata, ka pats var labāk. Ieteikšana. Šaura uztvere. Arī identitātes problēma.

Attīlu **rēbuss** – ļoti sarežģīta domāšana. Procesa orientēta persona ar spēcīgu realitātes sajūtu. Izmanto vispārpieņemtas normas situāciju izvērtēšanai. Nebaidās skaidri teikt ko domā. $\Delta + \square + \circ + M$

Cilvēki ar mākslinieka talantu vai uzskatu, ka viņiem tāds ir, zīmē lielāku priekšmetu klāstu, nekā cilvēki, kas nav pārlicināti par savu mākslinieciskumu.

Skices – zīmētājs nedomā labi par sevi, ir apmulsis un viņam ir daudz problēmu.

Skices ar daudz asiem leņķiem – varmācības tieksmes, akūta neapmierinātība, lielas dusmas, virziena trūkums.

Negltīti, pretīgi, neķītri, necilvēcīgi zīmējumi, kas parāda mocības, jaunumu un nāvi – psihiski nomocīta persona, kas ir ļoti nelaimīga un gatava veikt antisociālas darbības.

Zīmēšana **uz vienalga kā**, kas ir pie rokas, īpaši, ja tie ir nepiemēroti – avīzes, žurnāli, skolas burtnīcas, grāmatas, sienas, ēkas, – norāda uz antisociālām emocijām un rīcību un izmisīgu vajadzību tikt ieraudzītam un uzklausiņam.

Ja cilvēkam ir tieksme ātri sākt garlaikoties, viņš parasti sāk zīmēt uz kāda papīra, kas gadās pa rokai.

Zīmēšana uz sava ķermeņa, **tetovēšana** – nevēlēšanās būt tādām kā visi, vēlēšanās padīzoties ar savu individualitāti. Pārliks daudzums zīmējumu – pašiznīcības tieksme.

Zīmēšana **brīvajā laikā** liecina par mākslinieciskām nosliecēm.

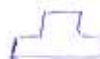
▲▲▲▲▲ Cilvēki, kas zīmē **vienu un to pašu** vēl un vēlreiz, parasti domā, ka nav apveltīti ar mākslinieka talantu. Viņi zīmē to, ko spēj pietiekami labi uzzīmēt.

Savu zīmējumu **ēnošana** – jūtīgums.

Eksistējošo burtu un zīmējumu **ēnošana** – neapzināta neizpaustā jūtīguma atklāšana.

Detalizēti, simetriski un **balansēti** zīmējumi norāda uz konstruktīvu, organizētu personu, kas ievēro likumus.

▲ Nesimetriski, **nesabalansēti** zīmējumi, ar kā pagadās viltām līnijām – sagurums, neorganizētība, bezmērķība, bezrūpība, kaprīzums.

Cilvēki, kas zīmē reti vai nemaz, ierobežo savu radošumu un labāk padodas izteikties vārdos nekā attēlos.

Ārēji iespaidi

Ūdeni labprāt zīmē tie, kam ūdens ir hobijs, piemēram, ūdens sporta mīļotāji. Ziedus var zīmēt, ja tie ir priekšā, vai, ja nesen bijis spilgts iespāids, piemēram, ziedu izstāde. Ķieģeļu siena var būt sapņu mājas daļa, var arī būt bijis emocionāli spilgts gadījums, kas ar to saistīts. Tāpat kāpnēs var uz zīmēt, ja cilvēks uz tām ir paklupis. Ja mājā tiek taisīts remonts, uz papīra var parādīties tā atskāņas. Dzīvnieku zīmētāji, iespējams, vēlas ieviest kādu sev mājās.

Zīmētāju tipi

Emocionāli cilvēki, kam svarīga harmonija un laime, zīmē apaļīgas līnijas un mīlestības un sievišķības simbolus (apļi, spirāles, saules, ziedi, sirdis, sejas, lūpas, acis, mazi dzīvnieki, tases, krūzes, baloni, gredzeni, riteņi, apavi, pulksteņi, cilpas, pūkaini mākoņi, apaļi koki, pauguri, augļi, viļņi, baseini u.c.)

Praktiski, piezemēti cilvēki, kam svarīga drošība un kam patīk vadīt, tiecas zīmēt taisnstūrainsus priekšmetus, plakanas virsmas un materiālās pasaules drošības simbolus (kvadrāti, kastes, mājas, durvis, logi, sienas, sētas, kāpnēs, galdi, krēsli, šaha dēļi, grāmatas, cietokšņi, torņi, kamīni, nauda, skaitļi, drukātie burti, pieturzīmes u.c.)

Apņēmīgi cilvēki, kam nepieciešams izlietot savu fizisko un garīgo enerģiju, tiecas zīmēt asas, trijstūrainsas lietas un vīrišķības simbolus (zvaigznes, bultas, zigzagus, vītnes, dimantus, cilvēkus no piecām līnijām un rimbuliša, kroņus, ieročus, vilcienus, lidmašīnas, motociklus, ūdensmotociklus, karakuģus, bākas, šautriņu mērķus, zibeņus, pūkus, putnus ar knābjiem, kalnus, egles u.c.)

Cits klasificējums:

Ambiciozais – pārsvarā zīmē trijstūrus, sauli, planētas un ēnas;

Garīgi brīvais – abstraktas figūras, atkārtojumus, aizkrāsotus apļus;

Nepacietīgais – sirdis, ziedus, zvaigznes, jautājuma zīmes, trīsdimensiju kastes;

Romantiskais – ziedus, lūpas, zvaigznes un sirdis;

Nedrošais – zirnēkļus, ķieģeļu sienas, tiklus.

Labums

Zinātnieki saka, ka bezmērķīga zīmēšana uzlabo atmiņu. Cilvēks labāk spēj atcerēties un labāk spēj koncentrēties darbam.

Ir novēroti vairāki neapzinātas zīmēšanas blakusefekti:

- ✓ • Zīmējot cilvēks atbrīvojas no stresa un satraukuma;
- ✓ • Zīmēšana aptur bezmērķīgu prāta maldīšanos un palīdz koncentrēties;
- ✓ • Zīmētāji vieglāk mācās;
- ✓ • Zīmējot cilvēks aktivizē savas iedzimtās radošās spējas;
- ✓ • Zīmēšana palīdz apturēt nemierīgu uzvedību un degradējošas domas;
- ? • Zīmēšana aptur sapņošanu ar vaļējām acīm;
- ✓ X ✓ • Zīmēšanu var izmantot kā sevis izpētes un attīstības instrumentu;
 - Zīmēšana palīdz attīstīt mākslinieka talantu;
 - ? • Bezmērķīgi zīmējumi var iedvesmot mākslas darba radīšanai.

Ja cilvēks katru dienu kaut ko uzzīmē, ir vērts padomāt, kā savam talantam atrast praktisku pielietojumu. Ir daudz nozaru, kur mākslinieka talants ļoti noder – kaligrāfija, dizains, animācija, komiksi, grāmatu ilustrācijas, arhitektūra u.c.

Leonardo da Vinči ir pazīstams ne tikai kā izgudrotājs, bet arī kā bezmērķīgu zīmējumu zīmētājs. Stāsta, ka daudzi izgudrojumi radušies no šiem zīmējumiem. Mats Grēnings (Matt Groening), Simpsonu autors, savu karjeru sāka jau pirmajā skolas dienā. Zīmējumu dēļ viņam bija bieži konflikti ar skolotājiem. Taču viņš nepadevās un radīja slaveno seriālu.

Zīmēšana var palīdzēt attīstīt radošumu, atbrīvoties no mentāliem blokiem un radīt jaunas idejas. Katru dienu atvēlot 10 minūtes neapzinātai švīkāšanai uz papīra, ir cerība gūt radošus sasniegumus.

Var rakstīt savu dienasgrāmatu ar zīmējumu palīdzību. Savas emocijas, dienas pārdzīvojumus var uzlikt uz papīra ne vārdos, bet brīvos pildspalvas vilcienos, ja tas padodas labāk.

Zīmējumus var apvienot ar lūgšanu. Tā darīja viduslaiku mūki, tā radot bagātīgi ilustrētus manuskriptus ar smalku kaligrāfisku rakstu, izdekorētiem burtiem, ornamentiem.

Nobeigums

Neapzinātu zīmējumu interpretācija nav precīza zinātne. Psihologi izmanto testus personības īpašību noteikšanai, piemēram, cilvēka vai neeksistējoša dzīvnieka zīmēšanu. Lai izdarītu secinājumus, ir stingri piekodināts, ka speciālistam jābūt ar milzīgu pieredzi un papildus jāizmanto citas metodes.

- {
o
- Lai arī kā, zīmējumos kaut kas ir. Prātošana par to nozīmi ir fascinējoša, mazliet noslēpumaina un aizraujoša. Ja pārdomas dod ieskatu sevī un mēs izdarām secinājumus, ieguvums ir nenoliedzams.

Vēres

☆ <http://knowledge-advantage.com/Doodles/>

Andrea McNichol, Jeffrey A. Nelson – Handwriting analysis: putting it to work for you – 1994. – 368. lpp.

<http://www.buzzle.com/articles/graphology-at-home-lesson-20doodles.html>